

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br.02/L-9

O NAVODNJAVANJU POLJOPRIVREDNIH ZEMLJIŠTA

Skupština Kosova,

Bazirajući se na Uredbu UNMIK-a br.2001/9 od 15 maja 2001 o Ustavnom okviru privremenog samoupravljanja na Kosovu, Poglavlje 9.1.26 (a) i 5.1 (n).

U cilju uređenja navodnjavanja poljoprivrednih zemljišta na Kosovu,

Usvaja:

ZAKON O NAVODNJAVANJU POLJOPRIVREDNIH ZEMLJIŠTA

I. OPŠTE ODREDBE

Cilj Zakona
Član 1

Ovaj zakon ima za cilj stvaranje zakonske infrastrukture i funkcionisanje subjekata koji pružaju usluge korisnicima usluga i pravu njihovu organizaciju da bi se stvorili optimalni uslovi za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta na Kosovu i njene zaštite od viška vode u cilju povećanja prinosa poljoprivrednih proizvoda.

Član 2

Ovaj zakon reguliše organizaciju i administriranje navodnjavanje i cedenje poljoprivrednog zemljišta na Kosovu, nadležnosti i podelu odgovornosti subjekata o navodnjavanju i cedenju, formiranju i registraciju kompanija za navodnjavanje, asocijacija korisnike vode za navodnjavanje, Federacija, njihovu organizaciju, tarife za vodu za navodnjavanje, poslovanje asocijacija i druga pitanja u vezi navodnjavanja i cedenje.

Definicije

Član 3

Upotrebljeni termini u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

«**Navodnjavanje**», podrazumeva zasićenje poljoprivrednog zemljišta sa vodom u cilju zadržavanja vlage na optimalnom nivou za normalna razvoj biljaka,

«**Sistem za navodnjavanje**» podrazumeva kompleks hidrotehničkih sredstava koja služe za namene navodnjavanje i drugih potreba za jednu određenu teritoriju,

«**Odvodnjavanje**», podrazumeva odstranjivanje viška vode od poljoprivrednog zemljišta pomoću ugrađenih sistema,

«**Kompanija**», podrazumeva javnu kompaniju za navodnjavanje koja vrši usluge o navodnjavanju za asocijacije, farmere i druge korisnike,

«**Odbor za nadziranje kompanije**», podrazumeva telo za nadzor i odlučivanje na osnovu statuta,

«**Asocijacija**», podrazumeva organizovanu udruženje farmera u cilju upotrebe vode za navodnjavanje i menadžmenta objektima datih na korišćenje,

«**Federacija**», podrazumeva udruženje dve ili više asocijacija korisnika voda za navodnjavanje,

«**Transferisanje**», podrazumeva prenošenje odgovornosti i prava za korišćenje iz kompanija na asocijacije i federacije,

«**Zona pod navodnjavanjem**», podrazumeva određenu poljoprivrednu teritoriju koja se snabdeva vodom za navodnjavanje od strane ponuđača za korisnike usluge za navodnjavanje,

«**Skupština asocijacije**», podrazumeva najviše telo odlučivanja asocijacije,

«**Administrativni savet asocijacije**», podrazumeva telo asocijacije, federacije za upravljanje asocijacijom, federacijom,

«**Izvršni organ**», je odgovorno telo za distribuciju vode, delovanje održavanje objekata sistema za navodnjavanje datih na korišćenje,

«**Komisija finansijske kontrole**», je telo za finansijsku kontrolu asocijacije, federacije,

«**Komisija za arbitražu**», je posebno telo za rešavanje sporova unutar asocijacije ili federacije,

«**Statut**», podrazumeva normativni akt kompanije, asocijacije ili federacije, kojim se regulišu formiranje, organizacija i funkcionisanje kompanije, asocijacije, federacije kao i njihovi organi,

«**Tarifa**», podrazumeva visinu naplaćivanja za vodene usluge navodnjavanja za jednu sezonu ili za jedno navodnjavanje.

«**Ministarstvo**», podrazumeva Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj,

«**Ministar**», podrazumeva Ministra za Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralni razvoj,

«**Departman**», podrazumeva Departman Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj za proizvodnju i zaštitu bilja,

«**Kancelarije regulativa**» je jedinica ministarstva odgovorna za stvaranje uslova za registraciju i funkcionisanje asocijacija.

II. UPRAVLJANJE NAVODNJAVANJEM

Član 4

4.1. Ministarstvo je odgovorna za kreiranje i primenjivanje politika za navodnjavanje i ceđenje poljoprivrednog zemljišta na Kosovu.

4.2. Kompanije se bave menadžmentom navodnjavanja na način predviđenim ovin zakonom.

4.3. Asocijacije i Federacije se bave korišćenjem vode za navodnjavanje i menadžmentom opreme Sistema za navodnjavanje koja su data na korišćenje u skladu sa ovim zakonom i drugim primenljivim zakonima.

II. 1 Nadležnosti Ministarstva

Član 5

5.1. Ministarstvo, što se tiče navodnjavanja i odvodnjavanje poljoprivrednog zemljišta ima sledeće nadležnosti:

- a) određuje politike za navodnjavanje i odvodnjavanje,
- b) postavlja kriterijume i predlaže limite za tarife za navodnjavanje,
- c) kao članica nadzornog organa, vrednuje poslovne planove koje treba obezbediti za primenjivanje usvojenih politika,
- d) daje saglasnost za prenos odgovornosti za menadžment sekundarnih i tercijarnih kanala i odgovarajućih objekata iz kompanije na asocijaciju unutar određenih granica,
- e) određuje odgovornost i granice, između kompanija i asocijacija kao i između samih asocijacija.

5.2. Ministarstvo, preko Sekcije za navodnjavanje i ceđenje, je nadležna za nadzor i kontrolu prenosa odgovornosti u menadžmentu sekundarnih i terciarnih kanala za navodnjavanje, iz kompanije na Asocijaciju- Federaciju i:

- a) da drži registar za kompanije, asocijacije i federacije,
- b) da savetuje i upućuje kompanije, asocijacije i federacije o zakonskim i finansijskim pitanjima,
- c) da vrši nadgledanje navodnjavanja, ceđenja i kvaliteta vode za navodnjavanje u saradnju sa Ministarstvom za sredinu i prostorno planiranje,
- d) da vrši nadgledanje navodnjavanje, ceđenje i kvaliteta vode za navodnjavanje u saradnju sa Ministarstvom za okolinu i prostorno planiranje.

5.3. Ministar odlučuje da transfer prava u korišćenju objekata i odgovornosti, bude na osnovu primenljivog transfera prema primenljivim zakonima.

5.4. Za objekte za navodnjavanje koji se upotrebljavaju za dve ili više asocijacija, Ministarstvo može da odlučuje da pravo na korišćenje prenosi na Federaciju.

III.NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI KOMPANIJE

Član 6

6.1. Voda za navodnjavanje se pruža pomoću glavne infrastrukture kojom menadžiraju registrovane i licencirane kompanije za pružanje usluga.

6.2. Kompanije deluju prema uslovima iz njihovih licenci a u skladu sa ovlašćenjima datih od strane Ministarstva na osnovu administrativnih upustava. Licenca će specificirati primenljive uslove za davanje prava, za teritoriju, rok, produženje roka.

6.3. Obaveze kompanije kao javna kompanija da unutar svojih nadležnosti:

- izgrade, upotrebe i održavaju infrastrukturu za navodnjavanje i ceđenje za biznis, u skladu sa opštim interesom.
- pružaju vodu za navodnjavanje u dovoljnoj količini i odgovarajuće vreme i potrebnog kvaliteta za potrebe korisnika i da podnese zahteve preko MPŠRR Ministarstvu za okolinu i prostornog planiranja, za potrebne kolišine vode.
- pružaju odgovarajuće ugovore korisnicima vode za takve usluge i biraju prihode na osnovu taksi za pružane usluge.
- upućuju i vrednuju nove zahteve od starne lica, za intervenisanje na vodenu infrastrukturu za navodnjavanje i pružaju odgovarajuće usluge.
- da budu u skladu sa sa statutima i pod-zakonskim aktima usvojenih od strane organa za regulativu.
- da drže odvojeno godišnje obračune i planove i finansijsku kontrolu biznisa na nezavisan način na raspolaganju nadzornom organu.
- određuju cenu za vodu za navodnjavanje u skladu sa finansijskim kapacitetima.

6.4. Kompanije za navodnjavanje , su odgovorne za:

- menadžment i održavanje infrastrukture za navodnjavanje i ceđenje pod njenom upravljanju.
- obezbeđenje vode za navodnjavanje blagovremeno i dovoljnoj količini za korisnike usluga prema godišnjem planu usklađenog sa korisnicima.
- oklapanje ugovora sa korisnicima vode za navodnjavanje i za pružane usluge i inkasira nadoknadu za učinjene usluge.
- u slučaju prouzrokovanja štete drugim subjektima kao posledica kvarova na infrastrukturi za navodnjavanje, vrše procenu štete i kompenzaciju iste.
- daju saglasnost za svaku novu intervenciju od strane fizičkih lica na infrastrukturu za navodnjavanje.

- pripremu razvojne planove za nove investicije za proširivanje površina pod navodnjavanjem kojim planovima upoznaju Ministarstvo, u skladu sa drugim razvojnim planovima.

6.5 Kompanije su javna preduzeća koja se nadziru od strane nadzornog organa.

IV. TRANSFERISANJE SISTEMA ZA NAVODNJAVANJE

Član 7

7.1. Transferisanje odgovornosti sistema ili njegovih delova iz kompanija na asocijacije korisnika vode i Federaciju, vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona.

7.2. Transferisanje odgovornosti treba da bude u vremenu najmanje od 5 godina uz mogućnost produžetka.

7.3. Transferisanje odgovornosti ne podrazumeva transferisanje prava na vlasništvo.

V. TARIFE ZA VODU

Član 8

8.1. Tarife koje treba da plate asocijacije i farmeri određuju se od strane nadzornog odbora.

8.2. Svi korisnici vode za navodnjavanje koji raspolaže zemljištem pod navodnjavanjem, plaćaju troškove za održavanje glavne mreže (primarne mreže) bez obzira da li navodnjavaju ili ne.

VI. ASOCIJACIJE KORISNIKA VODE ZA NAVODNJAVANJE

Član 9

9.1. Asocijacija je neprofitabilan entitet osnovan na dobrovoljnoj bazi u skladu sa odredbama ovog zakona.

9.2. Za osnivanje jedne asocijacije traži se saglasnost od 51% farmera koji gravitiraju na teritoriji asocijacije koja će se formirati.

9.3. Svako fizičko lice koje raspolaže sa zemljištem u njeno vlasništvo ili na korišćenje zemljišta koje se nalazi unutar zone pod navodnjavanjem asocijacije, ima pravo da bude njen član.

9.4. Asocijacija sastavi i dostavlja svoj statut u Ministarstvu i registruje se kod nadležnog organa.

Član 10

10.1. Asocijacija koristi sistem za navodnjavanje, tako da svaki njen član treba da se postavi na ravnopravan položaj za korišćenje vode, uz angažovanje da raspodelu vode za navodnjavanje učini prema planu, po mogućstvu u jednake količine za sve njene članove.

10.2. Asocijacija snabdeva vodom za navodnjavanje i lice koje nije vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta, koje se ne nalazi unutar zone navodnjavanja asocijacije a da nije član te asocijacije ako postoje mogućnosti za snabdevanje.

Član 11

11.1. Učlanjenje u asocijaciju je slobodno za sva pravna i fizička lica koja imaju za cilj korišćenje kapaciteta navodnjavanja asocijacije za potrebe poljoprivrede.

11.2. Način i postupak za osnivanje i registraciju asocijacija će se regulisati administrativnim uputstvom.

11.3. Licama koja nisu član asocijacije, asocijacija može da odredi tarife za vodu za navodnjavanje uz veću nadoknadu od one koje plaćaju članovi, ali ne veću od 50% od redovnih tarifa.

Član 12

Asocijacije donose statut u skladu sa odredbama ovog zakona. Zadaci i obeveze njenih članova određuju se statutom asocijacije.

Član 13

13.1. Asocijacija u roku od 30 dana od dana usvajanja statuta, deponira svoj statut ovlašćenom organu za registraciju.

13.2. Sem registracije kod ovlašćenog organa, asocijacija treba da se registruje i pri Kancelariju za regulativu Ministarstva.

13.3. Izmene u statutu jedne asocijacije vrše se u skladu sa zakonom. Svaki predlog za izmene statuta jedne asocijacije treba da se usvoji od strane skupštine asocijacije uz saglasnost Ministarstva.

Član 14

Glavni zadaci asocijacija su:

- a) Upotreba i održavanje infrastrukture za navodnjavanje.
- b) Stalno snabdevanje vodom za navodnjavanje za sve članove i ne članove pod nediskriminatorskim i nepristrasnim uslovima.
- c) Prikupljanje isplata koje pripadaju asocijaciju / federaciji.
- d) Sastavi plan za navodnjavanje prema kulturama i čini bilans potreba za vodu za navodnjavanje.

Organizacija asocijacija

Član 15

15.1. Svaka asocijacija za normalno funkcionisanje treba da ima svoje organe. Organi asocijacije su:

1. skupština,
2. savet za upravljanje i
3. izvršni organ

15.2. Asocijacija koja u svom sastavu ima manje od 30 članova nema savet za upravljanje čije dužnosti obavlja predsednik asocijacije.

Član 16

16.1. Pored organa iz člana 15 ovog zakona, asocijacija svojim statutom može da predviđa formiranje drugih organa uz posebnu odluku skupštine asocijacije koji su:

- a) komisija za finansijsku kontrolu,
- b) komisija za arbitražu

16.2. Organizacija rada, nadležnosti, način održavanja sastanaka, način odlučivanja na sastancima organa asocijacije kao i druga pitanja koja se tiču organa i komisija asocijacije s hodno članu 15 i stavu 1 ovog člana, regulišu se Administrativnim uputstvom i statutom asocijacije.

VII. TARIFE ZA VODU ZA NAVODNJAVANJE

Član 17

17.1. Statutom svake asocijacije određuju se tarife za korišćenje vode od strane farmera koja su sledeće:

- a) tarifa za vodu za navodnjavanje,
- b) tarifa za godišnju članarinu,
- c) bilo koja druga tarifa koje se uvede od strane asocijacije.

17.2. Iznos tarife za vodu za članove i ne članova asocijacije konačno usvaja Ministarstvo.

Član 18

Poslovni odnosi između asocijacija i farmera regulišu se ugovorom kojim se određuje količina vode za navodnjavanje, cena i rok isplate i avans.

VII. UDALJAVANJE I ISKLJUČENJE ČLANOVA IZ ASOCIJACIJE

Član 19

Svaki član ima pravo da se povuče iz asocijacije ali samo posle završetka sezone za navodnjavanje i posle izmirenje finansijskih obaveza prema asocijaciji.

Član 20

20.1. Lice koje prodaje zemlju unutar zone navodnjavanja neke asocijacije, može uz prethodno obaveštenje asocijacije da prenosi pravo na učlanjenje u asocijaciju novog vlasnika.

20.2. Za prenos prava iz stava 1 ovoga člana, prethodno treba da budu izmirene sve obaveze prema asocijaciji.

Član 21

21.1. Lice koje ne poštuje odredbe ovog Zakona i statuta asocijacije, lice koje ne izmiri finansijske obaveze na vreme, lice koje svojim delovanjem namerno ili ne namerno zbog nepažnje prouzrokuje štete asocijaciji i ne nadoknađuje iste, pored što će da bude isključeno iz asocijacije, biće prinuđena da nadoknadi učinjenu štetu.

21.2. Isključeni član iz asocijacije ima pravo žalbe skupštini asocijacije u roku od 8 dana od dana isključenja.

Član 22

U slučaju smrti člana asocijacije, njegova prava i obaveze prema asocijaciji se prenose na njegove zakonske naslednike.

IX. FEDERACIJE KORISNIKA VODE

Osnivanje Federacije

Član 23

23.1. Federacija se osniva na dobrovoljnoj bazi, udruživanjem dve ili više asocijacija u cilju upravljanja korišćenje vode za navodnjavanje.

23.2. Svaka asocijacija koja se snabdeva vodom iz jednog kanala, odnosno cevovoda, rezervoara ili prese za vodu koja se koristi od jedne Federacije, uživa pravo na učlanjenje u toj Federaciji.

23.3. Ministarstvo određuje propise i proceduru za formiranje Federacije na osnovu ovog zakona.

Dužnosti Federacije

Član 24

Glavne dužnosti Federacije su sledeći:

- a) korišćenje i održavanje glavnih objekata, kanala, rezervoara i odgovarajuću vodenu infrastrukturu,
- b) snabdevanje vodom za navodnjavanje asocijacija članica i ne članica Federacije,
- c) preduzimanje aktivnosti oko menadžmenta i izgradnje objekata za normalnu funkcionisanje sistema za navodnjavanje,
- d) naplaćivanje usluga za korišćenje objekata Federacije i za njihovu investiciono održavanje.

Član 25

25.1. Svaka asocijacija, koja je članica Federacije, participira proporcionalno u troškovima korišćenja i održavanja objekata koji se menadžiraju od strane Federacije.

25.2. Asocijacija, shodno principu dobrovoljnog učlanjenja u Federaciji, može takodje, dobrovoljno, ali ne za vreme sezone navodnjavanja, istupiti iz Federacije.

25.3. U slučaju nekog vanrednog troška od strane Federacije u toku planiranja i izgradnje sistema za navodnjavanje, asocijacija kao članica ove Federacije, ne može da se povuče bez nadoknađivanja tih troškova.

25.4. Kada asocijacija ne poštuje odredbe ovog zakona ili statuta Federacije, prouzrokuje finansijsku štetu prema Federaciji, namerno ili usled nepažnje, asocijacija u ovom slučaju može da se povuče iz Federacije i pokrene se postupak za nadoknadu štete.

Član 26

Svaka Federacija u skladu sa odredbama ovog zakona, je obavezna da donese svoj statut kojim treba da reguliše pitanja koja se bave organizacijom i strukturom njenih članica, opisom objekata, vodenih izvora, rezervoara za vodu i dužnosti i odgovornosti organa Federacije.

Član 27

27.1. Izrada i dopuna statuta usvaja se od strane Odbora upravljanja Federacije nakon saglasnosti Federacija, od strane Ministarstva.

27.2. Federacija dostavlja statut nadležnom organu za registraciju u roku od 30 dana od dana njegovog usvajanja.

Organi Federacije

Član 28

28.1. Organi Federacije su; Administrativni odbor i Predsednik.

28.2. Pored ovih redovnih organa, Federacija statutom može da predviđa formiranje drugih organa: Izvršni odbor, komisiju za finansijsku kontrolu i komisiju za arbitražu.

Član 29

Organizacija rada, nadležnosti, način odlučivanja i druga pitanja koja se tiču rada organa i komisija Federacije regulisat će se Administrativnim uputstvom i statutom Federacije.

X. TARIFE KOJA SE PLAĆAJU OD STRANE ČLANICE FEDERACIJE

Član 30

Federacija u skladu sa odredbama ovog zakona, predlaže tarife za snabdevanje asocijacije vodom i druge tarife određenih od strane Federacije koje se primenjuju nakon njihovih usvajanja od strane Ministarstva.

XI. UDALJAVANJE I ISKLJUČENJE ČLANICE IZ FEDERACIJE

Član 31

31.1. Asocijacija koja je bila učlanjena u Federaciju na dobrovoljnoj bazi, ima pravo da dobrovoljno napusti istu.

31.2. Isključujući stav 1 ovoga člana, asocijacija ne može da se povuče iz Federacije u toku sezone navodnjavanja i bez izmirenja svih obaveza prema Federaciji.

Član 32

U slučaju da asocijacija ne poštuje odredbe ovog zakona, odredbe statuta i drugih akata Federacije, ne plaća ili kasni sa plaćanjem tarifa ili ne nadoknađuje učinjenu štetu Federaciji, namerno ili ne namerno ili zbog njene ne pažnje, ista se isključuje iz Federacije i pokreće se postupak za nadoknadu štete.

XII. REGISTAR ASOCIJACIJA I FEDERACIJA

Član 33

33.1. Ministarstvo drži registar za kompanije, asocijacije i Federacije koji treba da sadrži:

- a) ime i sedište kompanije, asocijacije i Federacije,
- b) zonu navodnjavanja i njihova veličina,
- c) broj članova i ne članova,
- d) inventar i njihovu infrastrukturu,
- e) podaci o njihovom poslovanju koje se nadzire od strane ministarstva.

33.2. Podaci kojima treba da raspolažu kompanije, asocijacije i Federacije, određuju se njihovim statutom.

Član 34

34.1. Ministarstvo je ovlašćena da nadgleda infrastrukturu za navodnjavanje, u slučaju da ustanovi da neki objekat ima nekih tehničkih mana, zahteva njihovu otklanjanje.

34.2. Kompanije, asocijacije i Federacije su obavezne da informišu ministarstvo pre svake sezone navodnjavanja u vezi tehničkog stanja sistema za navodnjavanje.

Član 35

35.1. Pravo za privremeno korišćenje tuđeg zemljišta za kontrolu i održavanje sistema za navodnjavanje, je pravo na službenosti zemljištem.

35.2. Kompanije, asocijacije i Federacije mogu da ovlaste i druga lica da prolaze kroz privatna zemljišta zbog kontrole i održavanje cevovoda i infrastrukture za navodnjavanje.

35.3. Za korišćenje prava službenosti iz prethodnog stava, korisnik će nadoknaditi učinjenu štetu na poljoprivredne kulture vlasniku zemljišta.

35.4. Spor između korisnika prava službenosti i vlasnika zemljišta će rešiti nadležni sud.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Član 36

36.1. Novčanom kaznom u iznosu od 500 € do 5.000 €, za učinjeni prekršaj, kaznit će se lice, asocijacija i Federacija koja:

- a) oštetiti sistem za navodnjavanje ili njegovu infrastrukturu,
- b) oštetiti deo zemljišta kao posledica nepravilne korišćenje vode,
- c) gradi bilo koji objekat iznad sistema za navodnjavanje,
- d) na ilegalan način i neovlašćeno se uključuje i koristi sistem za navodnjavanje,
- e) koji ne drži podatke shodno članu 34 stav 2,
- f) koji se ne pridržava regulative shodno članu 35.

36.2. Lica koja njihovim delovanjem oštete objekte sistema za navodnjavanje, u vlasništvu kompanije, asocijacije i Federacije, pored novčane kazne, dužni su da nadoknade učinjenu štetu i zemlju vratiti prethodnu stanje.

XIV PRIMENA

Član 37

Za primenu ovog zakona, Ministarstvo je obavezna da donese Administrativno Uputstvo.

Član 38

Ostvareni prihodi od kazni shodno ovom zakonu, prenose se na Ministarstvo za privredna i finansijska pitanja za priliv u Konsolidovani Budžet Kosova.

XV. PRELAZNE ODREDBE

Član 39

Posle stupanja na snagu ovog zakona, odredbe zakona koja su u suprotnosti ovim zakonom stavljaju se van snage.

XVI. STUPANJE NA SNAGU

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od strane Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

Zakon Br. 02/L-9
23 Mart 2005

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci